РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

16 ноември 2010 година *

По дело C-261/09

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС от Oberlandesgericht Stuttgart (Германия) с акт от 29 юни 2009 г., постъпил в Съда на 14 юли 2009 г., в рамките на производство за изпълнение на европейска заповед за арест, издадена срещу

Gaetano Mantello,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н A. Tizzano, г-н J.N. Cunha Rodrigues, г-н K. Lenaerts и г-н J.-C. Bonichot, председатели на състави, г-н M. Ilešič, г-н J. Malenovský, г-н U. Lõhmus, г-н E. Levits, г-н A. Ó Caoimh, г-н L. Bay Larsen, г-жа C. Toader (докладчик) и г-жа M. Berger, съдии,

* Език на производството: немски.

генерален адвокат: г-н Y. Bot,
секретар: г-н B. Fülöp, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 6 юли 2010 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за германското правителство, от г-жа S. Unzeitig и г-н J. Möller, в качеството на представители,

— за чешкото правителство, от г-н M. Smolek, в качеството на представител,

— за гръцкото правителство, от г-жа T. Papadopoulou и г-н G. Karipsiadis, в качеството на представители,

— за испанското правителство, от г-н M. Muñoz Pérez, в качеството на представител,

— за френското правителство, от г-н G. De Bergues и г-жа B. Beaupère-Manokha, в качеството на представители,

— за италианското правителство, от г-жа G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от г-н P. Gentili, avvocato dello Stato,

— за нидерландското правителство, от г-жа M. de Ree, в качеството на представител,

— за полското правителство, от г-н M. Dowgielewicz, в качеството на представител,

— за шведското правителство, от г-жа A. Falk и г-жа C. Meyer-Seitz, в качеството на представители,

— за правителството на Обединеното кралство, от г-н S. Hathaway, в качеството на представител, подпомаган от г-жа S. Lee, barrister,

— за Европейската комисия, от г-жа S. Grünheid и г-н R. Troosters, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 7 септември 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 3, точка 2 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3, наричано по-нататък „Рамковото решение“), и по-специално на принципа „ne bis in idem“.

2 Запитването е отправено по повод на изпълнението в Германия на европейска заповед за арест във връзка с образуваното в Италия наказателно съдебно производство срещу г-н Mantello и 76 други лица, обвинени в организирането на трафик на кокаин в района на Витория (Италия).

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 1, 5, 8, 10 и 12 от Рамковото решение гласят следното:

„(1) Съгласно заключенията на Европейския съвет от Тампере от 15 и 16 октомври 1999 г., и по-специално точка 35 от тях, официалната процедура за екстрадиция следва да бъде отменена в държавите членки по отношение на осъдени лица, които се укриват от правосъдието, а процедурите по екстрадиция трябва да бъдат ускорени спрямо лица, които са заподозрени в извършване на престъпление.

[…]

(5) Целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи.

Освен това въвеждането на нова опростена процедура за предаване на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване дава възможност за премахване на сложността и евентуалното забавяне, присъщо на настоящата процедура по екстрадиция. Преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

[…]

(8) Решенията за привеждане в изпълнение на заповедите за арест трябва да бъдат предмет на достатъчен контрол, което означава, че съдебният орган на държавата членка, в която издирваното лице е задържано, следва да вземе решение за неговото предаване.

[…]

(10) Механизмът на европейската заповед за арест се основава на високо равнище на [доверие] между държавите членки. Нейното прилагане може да бъде спряно единствено в случай на съществено и продължаващо нарушаване на един от принципите на държавите членки, посочени в член 6, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, определени от Съвета съгласно член 7, параграф 1 от Договора с посочените в член 7, параграф 2 от него последици.

[…]

(12) Настоящото рамково решение спазва основните права и се съобразява с принципите, признати в член 6 от Договора за Европейския съюз и отразени в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално глава VI от нея. Никоя разпоредба от настоящото рамково решение не може да се тълкува като забраняваща отказа да се предаде лице, за което е издадена заповед за арест, когато са налице почиващи на обективни елементи основания да се счита, че въпросната заповед е издадена с цел преследване или наказване на лице поради неговия пол, раса, религия, етническа принадлежност, националност, език, политически убеждения или сексуална ориентация, или [че неговото положение може да бъде засегнато поради някое от тези основания].

[…]“

4 Член 1 от Рамковото решение предвижда:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване [от] друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

3. Рамковото решение няма действие по отношение на изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 от Договора за Европейския съюз“.

5 Член 2, параграфи 1 и 2 от Рамковото решение гласи:

„1. Европейска заповед за арест се издава за деяния, които са наказуеми съгласно правото на издаващата държава членка с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане за максимален срок не по-малък от 12 месеца, или ако срокът на наложеното наказание лишаване от свобода или на мярката, изискваща задържане, е не по-малък от 4 месеца.

2. Следните престъпления, ако в издаващата държава членка са наказуеми с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане за максимален срок не по-малък от три години и така както са определени в законодателството на издаващата държава членка, при условията на настоящото рамково решение и без проверка за двойна наказуемост на деянието, дават основание за предаване съгласно европейска заповед за арест:

— участие в престъпна група,

[…]

— незаконен трафик на наркотични и психотропни вещества,

[…]“

6 Съгласно член 3 от Рамковото решение, озаглавен „Случаи, при които не се допуска изпълнение на европейска заповед за арест“:

„Съдебният орган на държава членка по привеждане на решенията в изпълнение (по-долу „изпълняващ съдебен орган“) отказва да изпълни европейска заповед за арест в следните случаи:

[…]

2) когато изпълняващият съдебен орган е уведомен, че издирваното лице [има влязла в сила присъда в] държава членка за същите деяния [и, ако присъдата е осъдителна,] че наказанието е изтърпяно, изтърпява се към момента или [вече не подлежи на изпълнение съгласно правото на държавата членка, в която е постановена присъдата];

[…]“.

7 Член 15 от Рамковото решение, озаглавен „Решение за предаване“, гласи:

„1. Изпълняващият съдебен орган следва да реши в сроковете и при условията, определени в настоящото рамково решение, дали лицето да бъде предадено.

2. Ако изпълняващият съдебен орган счете, че предоставената от издаващата държава членка информация е недостатъчна, за да вземе решение за предаване, той следва да поиска незабавно да му бъде предоставена необходимата допълнителна информация, особено що се отнася до членове 3—5 и член 8 и може да определи срок за получаването ѝ, отчитайки необходимостта от спазването на посочените в член 17 срокове.

3. Издаващият съдебен орган може по всяко време да изпраща необходима допълнителна информация на изпълняващия съдебен орган“.

8 Член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ L 239, 2000 г., стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 183),

подписана в Шенген (Люксембург) на 19 юни 1990 г. (наричана по-нататък „КПСШ“), предвижда:

„Лице, което [има влязла в сила присъда] в една договаряща страна, не може да бъде преследвано за същите деяния в друга договаряща страна, при условие че[, ако присъдата е осъдителна,] санкцията е изпълнена или е в процес на изпълнение, или не може да се изпълни по силата на законите в договарящата страна, в която е произнесена“.

9 Член 57, параграфи 1 и 2 от КПСШ гласи:

„1. Когато едно лице е осъдено за престъпление в една договаряща страна и компетентните органи на тази договаряща страна имат основание да считат, че обвинението се отнася за същите деяния като тези, за които има окончателна присъда в друга договаряща страна, ако счетат за необходимо, тези органи изискват съответните сведения от компетентните органи на договарящата страна, на чиято територия е произнесена присъдата.

2. Изискваната информация се предава своевременно и се взима под внимание в хода на делото“.

10 От информацията относно датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* на 1 май 1999 г. (ОВ L 114, стр. 56), следва, че Федерална република Германия е направила декларация по член 35, параграф 2 ЕС, с която приема компетентността на Съда да дава преюдициални заключения според условията, предвидени в член 35, параграф 3, буква б) ЕС.

Националното право

Германското право

11 Член 3, точка 2 от Рамковото решение е транспониран в германското право с член 83, точка 1 от Закона за международната правна взаимопомощ по наказателни дела (Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (IRG) от 23 декември 1982 г. съгласно измененията със Закона за европейската заповед за арест (Europäischen Haftbefehlsgesetz, BGBI. 2006 I, стр. 1721 (EuHbG) от 20 юли 2006 г. Този член, озаглавен „Допълнителни условия за допустимост", предвижда:

„Екстрадицията не се допуска, когато:

1. лицето, срещу което е образувано наказателно производство, има влязла в сила присъда в друга държава членка за същото деяние, на което се основава искането за екстрадиция, и — ако присъдата е осъдителна — наказанието е изтърпяно, изтърпява се в момента или не подлежи на изпълнение съгласно правото на държавата членка, в която е постановена присъдата […].

[…]"

Италианското право

12 Членове 73 и 74 от Декрет № 309 на президента на Републиката относно консолидирания текст на законите относно приложимия режим за упойващите и психотропните вещества, превенцията, лечението на токсикомании и реинтеграцията [...] от 9 октомври 1990 г. (наричан по-нататък „DPR № 309/90“), гласят следното:

„Член 73. Незаконно производство, трафик и притежание на упойващи и психотропни вещества

1. Който без разрешение по член 17 отглежда, произвежда, изготвя, извлича, пречиства, продава, предлага с цел продажба или с друга цел, отстъпва, разпространява, търгува, превозва, снабдява, изпраща, пренася или транзитира или доставя с каквато и да е цел упойващи или психотропни вещества, се наказва с лишаване от свобода от шест до двадесет години и глоба от 26 000 до 260 000 EUR [...].

[...]

6. Ако деянието е извършено от три или повече лица, действащи заедно, се налага по-тежко наказание.

Член 74. Сдружаване с цел незаконен трафик на упойващи или психотропни вещества

1. Когато три или повече лица се сдружават, за да извършват престъпления по член 73, този, който насърчава, образува, ръководи, организира или финансира сдружението, се наказва с лишаване от свобода не по-малко от двадесет години.

2. Който участва в сдружението, се наказва с лишаване от свобода не по-малко от десет години.

3. Ако броят на участниците в сдружението е десет [...], се налага по-тежко наказание.

[...]“

13 Съгласно член 649 от италианския Наказателно-процесуален кодекс „подсъдим, който е оправдан или осъден с влязла в сила присъда или влязло в сила определение, не може да бъде привлечен в ново наказателно производство за същото деяние, дори ако то се преценява различно с оглед на правната му квалификация, на степента му на тежест или на обстоятелствата“.

14 Според предоставените от италианското правителство сведения от съдебната практика на Corte suprema di cassazione (Касационен съд) обаче следва, че „процесуалната пречка по член 649 от Наказателно-процесуалния кодекс не е налице, когато деянието, за което е постановена влязла в сила присъда, попада в хипотезата на идеална съвкупност от престъпления, доколкото деянието, подведено под определен състав с влязлата в сила присъда, може вече да се определи като елемент от състава на престъпление и да се разглежда като част от различен, включително алтернативно приложим, по-сложен престъпен състав“.

Фактите по главното производство и преюдициалните въпроси

15 На 7 ноември 2008 г. Tribunale di Catania (Италия), Sezione del Giudice per le indagini preliminari, издава европейска заповед за арест (наричана по-нататък „заповедта за арест“) срещу г-н Mantello, така че същият да бъде задържан и предаден на италианските власти за целите на възбуденото срещу него наказателно преследване. Тази заповед за арест се основава на издадена от същия съд на 5 септември 2008 г. национална заповед за арест на г-н Mantello и на 76 други обвинени лица.

16 В заповедта за арест се посочва, че г-н Mantello е обвинен за две деяния.

17 Първо, от януари 2004 г. до ноември 2005 г. в рамките на престъпна група, съставена от още поне десет други лица, той е участвал в организиран трафик на кокаин във Витория (Италия), в други италиански градове, както и в Германия. Г-н Mantello не само е бил превозвач и посредник, но и е отговарял за снабдяването с кокаин и продажбата му. Съгласно италианското право, и по-точно съгласно член 74, параграфи 1 и 3 от DPR № 309/90, тези деяния се наказват с не по-малко от 20 години лишаване от свобода.

18 Второ, през този период и на същите места, сам или в съучастие с други лица, той незаконно се е снабдявал с кокаин, който е държал, изпращал, продавал и отстъпвал на други лица. Според италианското право за извършването на подобни деяния се предвижда наказание от 8 до 20 години лишаване от свобода, а в някои случаи — и по-тежко наказание.

19 В това отношение срещу г-н Mantello се изтъкват утежняващи вината обстоятелства, доколкото посредством мрежата е доставян кокаин на непълнолетно лице.

20 Видно от информацията в националната заповед за арест, от януари 2004 г. различни италиански органи разследват незаконен трафик на кокаин, осъществяван в района на Витория. Разследването се състои по-специално в широкомащабно подслушване на телефонни разговори, довело до разкриването на организирана мрежа, включваща две престъпни сдружения, което предполага прилагането на член 74 от DPR № 309/90. Наред с това подслушването на телефонните разговори на г-н Mantello в периода от 19 януари до 13 септември 2005 г. потвърждава участието му в тази мрежа. Освен това г-н Mantello е проследен от разследващите по време на някои свои пътувания, по-специално между Сицилия (Италия) и Милано (Италия) на 28 юли 2005 г. и на 12 август 2005 г. и между Сицилия, Еслинген (Германия) и Катания на 12 септември 2005 г.

21 По време на последното пътуване г-н Mantello закупува 150 g кокаин в Еслинген и при завръщането си вечерта на 13 септември 2005 г. е задържан при слизане от влака на гарата в Катания от железопътната полиция, която при претърсването му установява, че пренася две торбички, съдържащи съответно 9,5 g и 145,96 g кокаин, представляващи количествено между 599 и 719 индивидуални дози.

22 С присъда от 30 ноември 2005 г. Tribunale di Catania осъжда г-н Mantello на 3 години, 6 месеца и 20 дни лишаване от свобода и глоба в размер на 13 000 EUR. В обвинителния акт прокуратурата обвинява г-н Mantello в това, че на 13 септември 2005 г. незаконно е притежавал 155,46 g кокаин, предназначен за препродажба. Tribunale di Catania приема, че това е доказано. По искане на г-н Mantello този съд се произнася по реда на съкратеното производство, което дава възможност да се намали наложеното наказание. На 18 април 2006 г. Corte d'appello di Catania (Апелативен съд на Катания) потвърждава постановената присъда.

23 Впоследствие Tribunale di Catania намалява наказанието на г-н Mantello, така че в действителност последният изтърпява наказание от 10 месеца и 20 дни лишаване от свобода и заплаща по-малка глоба.

24 След като се запознава със заповедта за арест в Шенгенската информационна система (ШИС), Generalstaatsanwaltschaft Stuttgart (прокуратурата на Щутгарт) задържа г-н Mantello на 29 декември 2008 г. в неговото жилище и го предава на Amtsgericht Stuttgart. Пред този съд г-н Mantello възразява срещу предаването му на издаващия съдебен орган и не се отказва от позоваване на т.нар. специално правило. По искане на посочената прокуратура на 22 януари 2009 г. Oberlandesgericht Stuttgart моли италианските органи да проверят дали присъдата, постановена от Tribunale di Catania на 30 ноември 2005 г., не е пречка за изпълнението на заповедта за арест.

25 След като не получава никаква информация от тези органи, на 20 март 2009 г. Oberlandesgericht Stuttgart решава да спре изпълнението на заповедта за арест. Освен това предвид фактическата и правната сложност на делото тази юрисдикция назначава на г-н Mantello служебен адвокат.

26 В крайна сметка в отговор на искането за информация на изпълняващия съдебен орган, в качеството си на издаващ заповедта за арест съдебен орган съдия-следователят към Tribunale di Catania обяснява, че присъдата от 30 ноември 2005 г. не е пречка за наказателното преследване, във връзка с което е издадена заповедта за арест, и че следователно в случая не е засегнат принципът „ne bis in idem“. При това положение прокуратурата на Щутгарт внася искане до запитващата юрисдикция за изпълнение на заповедта за арест.

27 Oberlandesgericht Stuttgart обаче иска да установи дали може да не допусне изпълнението на заповедта за арест, издадена за участие в организирана престъпна група и други свързани с това престъпления, доколкото според него още към момента на разследването, довело до осъдителната присъда на г-н Mantello за притежание на дози кокаин с цел препродажба, италианските разследващи органи вече са разполагали с достатъчно доказателства, за да му бъде повдигнато обвинение и за престъпленията, посочени в заповедта за арест, и по-специално за трафик на наркотици като част от организирана престъпна група. В интерес на разследването обаче, за да разкрият трафика и да задържат и останалите участници, разследващите органи не предават на съдия-следователя данните и доказателствата, с които разполагат, нито към онзи момент искат образуване на наказателно производство за тези деяния.

28 Според запитващата юрисдикция германското право съгласно тълкуването му от Bundesgerichtshof по принцип допуска последващо наказателно преследване за престъпления, извършени в рамките на организирана престъпна група, ако обвинителният акт и предходното съдебно следствие са имали за предмет само отделни действия на съответния член на тази група и същевременно, ако у обвиняемия не са възникнали оправдани правни очаквания, че предходното производство е обхващало всички действия, извършени в рамките на групата. Запитващата юрисдикция обаче не е напълно съгласна със становището на Bundesgerichtshof. Всъщност тя предлага да се добави трето условие, а именно към момента на осъждането на лицето за отделното деяние разследващите органи да не са знаели, че то е извършило и други престъпления и че като цяло е налице престъпление, извършено в рамките на организирана престъпна група — условие, което не е изпълнено по отношение на разследващите органи в Италия.

29 Освен това Oberlandesgericht Stuttgart посочва, от една страна, че главното производство няма трансграничен елемент, доколкото присъдата, която евентуално е произнесена за същото деяние, е постановена в самата издаваща държава членка, а не в друга държава членка. От друга страна, посочената юрисдикция отбелязва, че понятието „същите деяния“ все още не е тълкувано от Съда в контекста на европейската заповед за арест. Тази юрисдикция иска да се установи дали съдебната практика във връзка с КПСШ може да бъде отнесена към положение като разглежданото в главното производство.

30 При тези обстоятелства Oberlandesgericht Stuttgart решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Как трябва да се преценява дали са налице „същите деяния“ по смисъла на член 3, точка 2 от Рамковото решение […]:

а) съгласно правото на издаващата държава членка, или

б) съгласно правото на изпълняващата държава членка, или

в) съгласно специфично за Съюза самостоятелно тълкуване на понятието „същите деяния“?

2) При положение че към момента на постановяване на осъдителната присъда за незаконен внос на наркотични вещества натоварените с разследването служби са разполагали с информация и с доказателства, подкрепящи подозрението за участие в [престъпно] сдружение, но в интерес на разследването са се отказали да предоставят тази информация и тези доказателства на съда и да повдигнат съответно обвинение, посоченият незаконен внос представлява ли „същото деяние“ по смисъла на член 3, точка 2 от Рамковото решение като участието в сдружение с цел незаконен трафик на наркотични вещества?“.

31 По искане на запитващата юрисдикция, мотивирано от загрижеността да не се удължава процедурата по искането от италианските власти предаване, определеният състав преценява необходимостта настоящото дело да бъде разгледано по реда на спешното производство по член 104б от Процедурния правилник на Съда. С решение от 20 юли 2009 г., взето на основание параграф 1, четвърта алинея от посочения член, след изслушване на генералния адвокат определеният състав отхвърля искането.

По преюдициалните въпроси

32 С преюдициалните въпроси запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали при обстоятелства като разглежданите в главното производство може да не изпълни заповед за арест на основание член 3, точка 2 от Рамковото решение.

33 Всъщност от първия поставен въпрос, а именно дали понятието „същите деяния", съдържащо се в споменатия член 3, точка 2, представлява самостоятелно понятие на правото на Съюза, е видно, че според запитващата юрисдикция, ако това понятие трябва да се преценява единствено с оглед на правото на издаващата или изпълняващата държава членка, то тази юрисдикция ще е длъжна да допусне предаването на г-н Mantello. Това е така, от една страна, защото германското право съгласно тълкуването му от Bundesgerichtshof по принцип допуска последващо наказателно преследване за престъпления, извършени в рамките на организирана престъпна група, ако обвинителният акт и предходното съдебно следствие са имали за предмет само отделни действия на съответния член на тази група и ако у обвиняемия не са възникнали оправдани правни очаквания, че предходното производство е обхващало всички действия, извършени в рамките на групата. От друга страна, предвид практиката на Corte suprema di cassazione, посочена в точка 14 от настоящото решение, и предвид обобщената в точка 26 от същото решение информация, която съдия-следователят към Tribunale di Catania е предоставил на запитващата юрисдикция на 4 април 2009 г., съгласно

италианското право постановената от Tribunale di Catania присъда от 30 ноември 2005 г. не е пречка за наказателното преследване във връзка с посочените в заповедта за арест деяния.

34 За сметка на това, ако понятието „същите деяния“, съдържащо се в член 3, точка 2 от Рамковото решение, се разглежда като самостоятелно понятие на правото на Съюза, с втория поставен въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали, за разлика от германското и италианското право съгласно тълкуването им от върховните юрисдикции на тези държави членки, тази разпоредба на Рамковото решение изисква — за да се допусне наказателно производство срещу определено лице по обвинение за престъпления, които обхващат и отделното деяние, за което лицето вече е осъдено с влязла в сила присъда — при повдигането на първото обвинение, по което е постановена влязлата в сила присъда, разследващите органи да не са знаели, че лицето е извършило и други престъпления и че като цяло е налице престъпление, извършено в рамките на организирана престъпна група — условие, което не е изпълнено по отношение на разследващите органи в Италия.

35 В самото начало следва да се припомни, че както е видно по-конкретно от член 1, параграфи 1 и 2 от Рамковото решение, както и от съображения 5 и 7 от него, това решение има за цел да замести многостранната система на екстрадиция между държавите членки със система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване, като тази система е основана на принципа на взаимно признаване (Решение от 6 октомври 2009 г. по дело Wolzenburg, C-123/08, Сборник, стр. I-9621, точка 56).

36 Принципът на взаимно признаване, който е в основата на текста на Рамковото решение, предполага, по силата на член 1, параграф 2 от последното, че държавите членки по принцип са длъжни да изпълнят европейската заповед за арест (Решение от 1 декември 2008 г. по дело Leymann и Pustovarov, C-388/08 PPU, Сборник, стр. I-8983, точка 51).

37 Всъщност държавите членки могат да откажат изпълнението на такава заповед само в случаите по член 3 от Рамковото решение, при които не се допуска изпълнение, както и в случаите, изброени в член 4 от същото (вж. в този смисъл Решение по дело Leymann и Pustovarov, посочено по-горе, точка 51).

38 В това отношение не може съдебните органи на всяка държава членка да преценяват понятието „същите деяния", съдържащо се в член 3, точка 2 от Рамковото решение, в зависимост от съответното национално право. Всъщност от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза следва, че доколкото във връзка с това понятие посочената разпоредба не препраща към правото на държавите членки, понятието трябва да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Съюза (вж. по аналогия Решение от 17 юли 2008 г. по дело Kozłowski, C-66/08, Сборник, стр. I-6041, точки 41 и 42). Следователно това понятие е самостоятелно понятие на правото на Съюза и като такова може да бъде предмет на преюдициално запитване от всяка юрисдикция, сезирана със спор в това отношение, при условията, определени в дял VII от протокол № 36 към ДФЕС относно преходните разпоредби.

39 Следва да се припомни, че понятието „същите деяния" се съдържа и в член 54 от КПСШ. В този контекст посоченото понятие е тълкувано като отнасящо се единствено до наличието на признаците от обективна страна и обхващащо съвкупност от конкретни нераздело свързани помежду си факти, независимо от тяхната правна квалификация или от защитения правен интерес (вж. Решение от 9 март 2006 г. по дело Van Esbroeck, C-436/04, Recueil, стр. I-2333, точки 27, 32 и 36, както и Решение от 28 септември 2006 г. по дело Van Straaten, C-150/05, Recueil, стр. I-9327, точки 41, 47 и 48).

40 Предвид общата цел на член 54 от КПСШ и на член 3, точка 2 от Рамковото решение, а именно да се избегне повторно наказателно преследване и повторно осъждане на дадено лице за едни и същи деяния, следва да се приеме, че даденото в контекста на КПСШ тълкуване на това понятие важи и в контекста на Рамковото решение.

41 Когато изпълняващият съдебен орган е уведомен, че в държава членка е налице влязла в сила присъда за „същите деяния“ като посочените в европейската заповед за арест, по която трябва да се произнесе, съгласно член 3, точка 2 от Рамковото решение този орган трябва да откаже изпълнението на споменатата заповед за арест, при условие че — ако присъдата е осъдителна — наказанието е изтърпяно или се изтърпява в момента или вече не подлежи на изпълнение съгласно правото на държавата членка, в която е постановена присъдата.

42 В преюдициалното си запитване запитващата юрисдикция указва, че при преценката дали са налице „същите деяния“ на пръв поглед е склонна да приеме, че деянията, за които е постановена влязлата в сила присъда от 30 ноември 2005 г., а именно притежанието от г-н Mantello на 155,46 g кокаин на 13 септември 2005 г. във Витория, са различни от тези, във връзка с които е издадена заповедта за арест, а именно, първо, деянията, извършени между януари 2004 г. и ноември 2005 г., свързани с участието на г-н Mantello в престъпната група в качеството на превозвач, посредник и снабдител, и второ, деянията, свързани с незаконното притежание на наркотици през същия период в различни италиански и германски градове.

43 Ето защо следва да се приеме, че въпросите на запитващата юрисдикция на практика се отнасят по-скоро до понятието „влязла в сила присъда“, отколкото до понятието „същите деяния“. Всъщност тази юрисдикция иска да се установи дали, при положение че към момента на постановяване на присъдата от

30 ноември 2005 г. италианските разследващи органи са разполагали с доказателства за деянията, извършени в периода от януари 2004 г. до ноември 2005 г., и съответно са можели да докажат участието на г-н Mantello в престъпната група, както и незаконното притежание на наркотици, тази присъда може да се разглежда не само като влязла в сила осъдителна присъда за отделното деяние от 13 септември 2005 г., квалифицирано като незаконно притежание на наркотици, предназначени за препродажба, но и като присъда, която е пречка за последващо провеждане на наказателно преследване за престъпления като посочените в заповедта за арест.

44 С други думи, тази юрисдикция иска да се установи дали, след като разследващите органи са разполагали с доказателства, че съответните деяния осъществяват състава на престъпленията, посочени в заповедта за арест, но не са представили тези доказателства на Tribunale di Catania, когато същият е разглеждал обвинението във връзка с отделното деяние от 13 септември 2005 г., това позволява да се приеме, че е налице съдебно решение, което следва да се приравни на влязла в сила присъда за посочените в тази заповед за арест деяния.

45 В това отношение следва да се посочи, че издирваното лице се смята за лице, което има влязла в сила присъда за същите деяния по смисъла на член 3, точка 2 от Рамковото решение, когато е водено наказателно производство и с него окончателно са изчерпани възможностите за наказателно преследване (вж. по аналогия Решение от 11 февруари 2003 г. по дело Gözütok и Brügge, C-187/01 и C-385/01, Recueil, стр. I-1345, точка 30, както и Решение от 22 декември 2008 г. по дело Turanský, C-491/07, Сборник, стр. I-11039, точка 32) или когато съдебните органи на държава членка са приели решение, с което обвиняемият окончателно е оправдан във връзка със съответните деяния (вж. по аналогия Решение по дело Van Straaten, посочено по-горе, точка 61, както и Решение по дело Turanský, посочено по-горе, точка 33).

46 Дали присъдата е „влязла в сила“ по смисъла на член 3, точка 2 от Рамковото решение се преценява съгласно правото на държавата членка, в която е постановена тази присъда.

47 В този смисъл решение, което съгласно правото на държавата членка, в която е образувано наказателно производство срещу дадено лице, не води до окончателно изчерпване на възможностите за наказателно преследване за определени деяния на национално равнище, по принцип не би могло да съставлява процесуална пречка за евентуалното започване или продължаване на наказателното преследване за същото деяние срещу това лице в някоя от държавите — членки на Съюза (вж. по аналогия Решение по дело Turanský, посочено по-горе, точка 36).

48 В това отношение, по подобие на рамката за сътрудничество, предвидена от член 57 от КПСШ, член 15, параграф 2 от Рамковото решение дава възможност на изпълняващия съдебен орган да поиска от съдебния орган на държавата, на чиято територия е постановено решение, относимите правни сведения за точното естество на това решение, за да се установи дали по силата на националното право на посочената държава следва да се смята, че с решението окончателно са изчерпани възможностите за наказателно преследване на национално равнище (вж. по аналогия Решение по дело Turanský, посочено по-горе, точка 37).

49 В главното производство запитващата юрисдикция използва именно механизма за сътрудничество, предвиден в член 15, параграф 2 от Рамковото решение. В отговора си издаващият съдебен орган изрично указва, че по силата на италианското право лицето е осъдено с влязла в сила присъда за отделно деяние, осъществяващо състава на престъплението незаконно притежание на наркотици, но че наказателното производство, във връзка с което е издадена заповедта за арест, се отнася до различни деяния, съставляващи престъплението участие в организирана престъпна група и отново осъществяващи състава на престъплението незаконно притежание на наркотици с цел препродажба, като тези деяния не са обхванати от присъдата от 30 ноември 2005 г. В този смисъл, макар разследващите органи да са разполагали с данни за някои факти във връзка с тези престъпления, от представения от издаващия съдебен орган отговор е видно, че що се отнася до упоменатите в заповедта за арест деяния, не следва да се смята, че с първата присъда на Tribunale di Catania окончателно се изчерпват възможностите за наказателно преследване на национално равнище.

50 Следователно при обстоятелства като разглежданите в главното производство, при които в отговор на отправено от изпълняващия съдебен орган искане за информация по смисъла на член 15, параграф 2 от Рамковото решение издаващият съдебен орган изрично констатира, че предходната присъда не обхваща деянията, посочени в заповедта за арест, и следователно не е пречка за наказателното преследване, във връзка с което е издадена споменатата заповед за арест, изпълняващият съдебен орган трябва да съобрази решението си с констатациите в отговора на издаващия съдебен орган.

51 Предвид всичко изложено по-горе на запитващата юрисдикция следва да се отговори, че за целите на издаването и изпълнението на европейска заповед за арест понятието „същите деяния“, съдържащо се в член 3, точка 2 от Рамковото решение, представлява самостоятелно понятие на правото на Съюза. При обстоятелства като разглежданите в главното производство, при които в отговор на отправено от изпълняващия съдебен орган искане за информация по смисъла на член 15, параграф 2 от това рамково решение издаващият съдебен орган — на основание на националното право и при спазване на изискванията, произтичащи от залегналото в този член 3, точка 2 понятие „същите деяния“ — изрично констатира, че постановената по реда на националното право предходна присъда не е влязла в сила присъда за деянията, посочени в заповедта за арест, и следователно не е пречка за наказателното преследване, във връзка с което е издадена споменатата заповед за арест, тази присъда не дава основание на изпълняващия съдебен орган да приложи посочения член 3, точка 2 и да не допусне изпълнение.

По съдебните разноски

52 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

За целите на издаването и изпълнението на европейска заповед за арест понятието „същите деяния“, съдържащо се в член 3, точка 2 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, представлява самостоятелно понятие на правото на Съюза.

При обстоятелства като разглежданите в главното производство, при които в отговор на отправено от изпълняващия съдебен орган искане за информация по смисъла на член 15, параграф 2 от това рамково решение издаващият съдебен орган — на основание на националното право и при спазване на изискванията, произтичащи от залегналото в този член 3, точка 2 понятие „същите деяния“ — изрично констатира, че постановената по реда на националното право предходна присъда не е влязла в сила присъда за деянията, посочени в заповедта за арест, и следователно не е пречка за наказателното преследване, във връзка с което е издадена споменатата заповед за арест, тази присъда не дава основание на изпълняващия съдебен орган да приложи посочения член 3, точка 2 и да не допусне изпълнение.

Подписи